

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

HOLINKOVÁ Barbora (2011): Mezinárodní obchod s kokainem se zaměřením na evropský spotřebitelský trh. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, 71 stran. Vedoucí práce RNDr. Josef Novotný, Ph.D.

Diplomová práce paní Barbory Holinkové je věnována značně aktuálnímu tématu sledování „trendů“ v oblasti mezinárodního obchodu s drogami.

Positivně je přitom třeba hodnotit tu skutečnost, že práce ve svém souhrnu neopomenula žádný z podstatných aspektů sledované problematiky.

Zároveň však nicméně nelze nevidět její určité slabiny. Ty si dovoluji shrnout do dvou základních oblastí:

1) Ačkoli **nelze pochybovat o tom, že se autorka ve sledovaném tématu do značné míry dobře orientuje**, nezbyvá než konstatovat, že **struktura práce nebyla vždy zvolena ideálně**. Pro zcela nezasvěceného čtenáře bude řada konstatování v rámci práce zcela pochopitelná až „na druhé přečtení“. Některé stěžejní skutečnosti se tak dozvíme až v Závěru textu, který by přitom měl být spíše sumarizací předchozích zjištění.

„Dějová linka“ práce mohla proto být promyšlena více koncepčně (například ve smyslu „co je to kokain (koka jako rostlina, pasta, kokain) a jaké jsou jeho účinky“, „kde se kokain pěstoval a pěstuje a jaké zde vidíme trendy + odbočka k bezpečnostnímu prostředí tohoto regionu, tedy Latinské Americe“, „kde se spotřebovává (a jaké zde vidíme trendy – které subregiony nebo sociální skupiny v Evropě kokain vyhledávají atd.)“, „přes jaké regiony a jakými metodami se přepravuje (a jaké zde vidíme trendy)“. Všechny tyto informace v práci sice jsou, ale ne vždy ideálně setříděné či seřazené.

2) Přes všechna objektivní pozitiva práce je třeba konstatovat, že **práce zůstává poněkud „na povrchu“**. Ve většině ohledů je stále spíše v první řadě pilotní syntézou dostupných informací. Nenacházíme zde ani konkrétní jednoznačná doporučení (pro bezpečnostní komunitu) či hlubší prognózy dalšího vývoje.

Některá slibná podtémata, které mohly práci prodloužit (ať už jako samostatné kapitoly, nebo alespoň formou obsáhlejších poznámek pod čarou), prohloubit a osvěžit, nebyly podle mého názoru vždy využity. To může platit například o tématu „metod“ pronášení kokainu do Evropy (podrobnější popis postupu „polykačů“ nacházíme až na samém konci práce, v rámci rozhovoru se zástupcem Národní protidrogové centrály, ačkoli o polykání je tu a tam zmínka i v předchozích pasážích textu), nebo o zmínce o „mulách“ (jaká je jejich motivace, sociální podmínky atd.).

Přímočarejší mohlo být i pojednání o vazbě „centrum-periferie“ pokud hovoříme o členských státech EU na straně jedné a jejich bývalých závislých územích na straně druhé (tedy například přehledné uvedení, která ze zemí „na trase“ byla či v případě Karibiku stále je – závislým územím té které členské země, to celé včetně nastavení dopravních tras pro osobní leteckou přepravu –

a fenoménu moderní imigrace, kdy imigrantské komunity – nejenom – z dnešních či bývalých „kolonií“ sehrávají nepřehlédnutelnou roli v distribuci drog).

V textu nebyly zmíněny mnohé zajímavosti, ke kterým se autorka hlubším studiem otevřených zdrojů mohla propracovat:

- Studie, založené na analýze přítomnosti kokainu v rámci odpadních vod ve velkých evropských aglomeracích – ze kterých nelichotivě vycházejí zejména Antwerpy a Brusel (například <http://www.belspo.be/belspo/fedra/proj.asp?l=en&COD=DR/32>).
- Snaha některých latinskoamerických zemí (zejména Bolívie) o „sebevědomější“ politiku v oblasti nakládání s kokou jako „součástí národní kultury“ (ale i prolomení mezinárodních omezení převozu rostliny, využitelné pro výrobu hnojiv atd.).
- Vazby mezi politickým vývojem v Latinské Americe a pěstováním koky (posun doleva v Bolívii a Venezuele, ale i v dalších zemích, versus postoj spojence USA – Kolumbie).

Formálně je práce na relativně dobré úrovni, zejména považuji za nutné ocenit vytváření vlastních přehledných grafů.

Jako negativa musím zmínit tu skutečnost, že celé rozsáhlé pasáže textu nezdědka neobsahují žádné odkazy na informační zdroje. Rušivé jsou i některé drobnosti, vzniklé převzetím cizojazyčných pojmů (např. „Iberský poloostrov“ = spíše Pyrenejský poloostrov).

Otázky k obhajobě:

Jaké jsou podle Vámi zjištěných informací trendy ve zneužívání (pro pašování kokainu do Evropy) některých tzv. „remote areas“ Evropské unie (např. Francouzská Guyana/Guiana, ale i v textu práce zmíněná závislá území členských států Evropské unie v Karibiku).

Uveďte, zda a případně jakou roli v distribuci kokainu v rámci České republiky (případně i Evropy) sehrávají Romové případně Vietnamci.

Navrhovaná známka:

V Praze, 9. září 2011

Mgr. Oldřich Krulík, Ph.D.

